

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Baththány-utca 5. sz.

A szabadelvű kormány.

A legképtelenebb gyanúsításokkal illeték a mostani szabadelvű kormányt, melyek közül legenyhébb a hatalomhoz való ragaszkodás. Pedig maga a miniszterelnök számtalanszor kijelentette, hogy ő a mai parlamenti viszonyok között a szabadelvű kormányt aktiv működését lehetetlennek tartja.

Tegnap este ezen kijelentését még ki is egészítette azzal, hogy szerinte a „kormányon maradás határozottan káros az ország közérdekeire.” Azt hisszük, hogy Tisza Istvánnak ez a nyilatkozata el fogja hallgattatni a gyanúsítókat, a rágalmozókat.

A szabadelvűpártnak, amely az ország érdekeit tartotta csak szem előtt, nem lehet, de nincs is egyetlenegy tagja sem, aki nyíltan ki ne merné mondani, hogy a Tisza kormány végleges felmentése határozott előbbrejutást jelentene a válság ügyében. De ma hasztalan az őszinteség, vannak még mindig sötétben bujkálók a mai többségben, akik nem bírva, nem tudva egyenesen, őszintén gondolkodni másnak az egyeneslelkűségében, másnak az őszinteségében sem bíznak.

Igaz, hogy a türelmetlenség, melyet a huza-vonó okoz, érthető. Igaz, hogy nem tudjuk megokolni a közvélemény előtt azt, mért stagnál a válság megoldása, de épen úgy érthetetlen az a konokság is, amelylyel a többség uszályhordozói, azok akik függetlenül gondolkodni nem képesek, dacára a legfélreérthetlenebb és leghatározottabb kijelentéseknek, e stagnálásért a mostani ügyvivő kormányt és a szabadelvűpárt okolják.

A koalíció kormányrajutása ellen senki sem törhet, ha a parlamentarizmus iránt érdeke van. Ezt nem is teszi a szabadelvűpárt. Sőt ellenkezőleg meg akar menekedni a kormányzás-

tól, hogy visszanyerhesse cselekvési képességét.

Erről mindenki meggyőződhetett, aki tárgyilagos figyelemmel kísérte a közelmúlt politikai eseményeit, annál rosszabb, ha olyanok nem akarják ezt észrevenni, akik a benfentességgel dicsekedve akarnak gyanúsításainak a nép előtt hitelt szerezni. Pedig ez az eljárás nem józan politikai nevelés, hanem a nép politikai érzületének demoralizációja.

Nem az a helyes eljárás tehát, ha bizalmat akarnak szerezni. A bizalom szerzésnek más a módja. És ez a mód okosabb, erkölcsösebb is. Ismerjék el a a szabadelvűpárt és kormány kijelentéseinek őszinteségét és azután keressék azon okokat, melyek a válság megoldását hátráltatják. Vagy talán nem ez a becsületesség? Vagy talán félnek ezen okoknak a keresésétől? Ne féljenek. Kövessék a szabadelvűpárt példáját.

Ez a párt sohasem vonta kétségbe a koalíció hazafiságát és a nemzeti eszmék iránti lelkesedésének őszinteségét. De anyit mindig hirdetett, hogy sokat kell még dolgoznia és alkotnia, hogy a nemzet hasznát lássa. Még azt sem tette meg ez a párt, hogy az erre való tehetséget és hajlandóságot megtagadta volna. Sőt mindig azt kívánta, hogy tetteiben és eredményekben szárnyalja őt túl a koalíció, a régi rendszert az új rendszer.

És ha így cselekednék, meg is tiltaná országhordozóinak a gyanúsításokat. Megtiltaná, hogy a hazafiságot — bizonyára nem önzetlenségéből — önmaguk kizárólagos tulajdonának akarják lefoglalni.

Mert hát nem szép ám az, nem hazafias, nem bizalomgerjesztő, ha valaki csakugy előlegezi magának a honmentés babérait, s ha cezári tekintéllyel követeli magának, hogy politikai ellenfelei meghajoljanak

előtte, az előtt a rendszer előtt, mely még meg sem kezdte a komoly munkát.

Majd ha ez megkezdődik, s ha a munka érdeme megköveteli, a szabadelvűség nem fogja tőle megtagadni a babérokat. Addig a babérok megadását még rágalmak árán sem csikarhatják ki.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, május 10.

Az esős idő — úgy látszik — kissé megcsapantotta az érdeklődést a felirati vita iránt. Még tíz óra után is csak lassanként népesülnek a folyosók. De Madarász apó az első között érkezik meg Szappanos Istvánnal az ősz, de fiatal kecskeméti követel.

A felirati vita ma aligha ér véget. A jobb- és baloldalon 4—4 szónok van feljegyezve, ennyi beszéd pedig sok egy ülésre.

Zichy Jenő grófot a folyosón több polgár keresi fel és megkéri, hogy vezesse Ojamához a budapesti polgárok küldöttségét, a mely diszkardot akar átnyújtani a vitéz japáni hadvezérnek. A gróf vonakodik, mentegetőzik, mert — ugymond — június 14-én 22 japán vendég érkezik Biharba, pedig ezeket igazi magyaros vendégszeretettel akarja fogadni. De a küldöttség elmondja, hogy az indulás csak június 3-án lesz a liverporli kikötőből.

Rakovszky István elnök $\frac{3}{4}$ 11 órákor nyitja meg az ülést.

Szakács Zoltán felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet minden észrevétel nélkül hitelesítenek.

Elnöki előterjesztés nincs, se az interpellációs, se az indítvány könyvben bejegyzés.

Inkey József báró a IV. bíráló bizottság tagja leteszi az esküt.

Achim L. András, akit a jegyző szólásra hív fel, nincs jelen. Így a néppárti Hencz Károly következik. A szabadelvűpárt szónokai — mondta — a vita során mind kifejezték, hogy a választások eredményéből a

konzekvenciákat levonni nem akarják. A válság elhuzódásának oka pedig nem a 48 és a 67 összeütközése. Nem hiszi, hogy kellene valakinek a 67-es alap, ha azon nem lehetne kiépíteni az ország függetlenségét. Az uralkodónak a parlamenttől átruházott felségjogai éppen olyan közjogok, mint az állampolgárok politikai jogai. Nagy Ferenc hivatkozott a szabadelvűpárt küzdelmére a nemzeti jogokért. Kérdi, kivel és mikor folytatta a párt ezt a küzdelmet? Talán a katonasággal? Egy katonai hatalomnak létezését a nemzeti akarat felett soha nem ismeri el. A feliratban lévő kérdésekkel részletesebben akkor foglalkozik, ha az illető törvényjavaslatok a Ház elé kerülnek. Bemutatja a szabadelvűpárt 1901. évi feliratát, melyben nincsen határozott nemzeti program.

A tuloldal Apponyit, mikor a szabadelvű párton volt, ugyancsak ünnepelte. Felhívja a miniszterelnököt, sajnálja, hogy nincs itten, mondja meg becsületszavára, ne politikai szavára, miket szokott tanácsolni a királynak.

Kovácsics István: Történelmi visszapillantást vet arra a testvéries jó viszonyra, mely Magyarország és Horvátország között évszázadokon át fennállott. Sajnálja, hogy ez a viszony meglazult, de ki kell jelentenie, hogy a horvát képviselők a régi testvéries viszonyt jobb akaratuk szerint igyekeznek fentartani. (Helyeslés.) Azért, hogy bizonyos kérdésekben, mint például az önálló vámterület, nem értenek együtt a többséggel, nem lehet őket vádolni. Nekik az a meggyőződésük, hogy az önálló vámterület esetén nekik joguk van a külön vámterülethez.

A magyar vezényszó dolgában kijelenti, hogy a horvát képviselők mindig a kormány pártján állnak, ennél fogva, ha a megalakítandó kormány felveszi a magyar vezényszó programjába, ők is a magukévá teszik a követelést. Apponyi célzása ellen, hogy a horvát képviselők mindig lesben állnak, a gyümölcs felőkészítése munkájában résztvenni nem akarnak, de a gyümölcszedésnél ott vannak kosarakkal, tiltakozik.

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintézete
Szabadka, Mária-Terézia park, Vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcúra, szén-savas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna. **Telefon 211. sz. Prospectus**
Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfajás, és szedülésnél.
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szén-savas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvény. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Beszéde végén felszólítást intéz a magyar képviselőkhöz s kéri őket: tereljék politikájukat olyan mederbe, melyben haladva a nemzet hasznára lehetnek.

Gróf Apponyi Albert: Személyes kérdésben kér szót. Kovácsévics azt imputálja neki, mintha a horvátok magatartására kellemetlen, sértő, intenciókra kellemetlen kommentárt gyakorolt volna. Ez helytelen felfogás és tévedés, hiszen ő kijelentette, hogy a horvát kérdést csak érinti, mert mellécsatákra csábítani nem engedi magát. A kilences bizottságban is kijelentette, hogy a magyar vezényleti és szolgálati nyelv behozatala elkerülhetetlen, de mivel a viszonyok még nem érettek megvalósítására, fentartotta expressis verbis a jogot, de nem követelte annak azonnal való érvényesítését. Most azonban a viszonyok változtak s a dolog el nem odázható. Azt az álláspontot azonban, hogy a magyar hadseregben magyar, ennek horvát ezredeiben a horvát legyen a vezényszó, soha nem képviselte. (Helyeslés.)

Udvarny Ferenc azt igyekszik bizonyítani, hogy az önálló vámterület behozatala esetén az önálló magyar bank haladéktalanul felállítható. Erre nézve statisztikai adatokat idéz. Bizonyítja, hogy a nemzeti bank felállítására minden előfeltétel meg van s hogy az önálló vámterület esetén a mezőgazdaság kellő rekompzatiókban részesülne, míg a mellett a magyar ipar úgy fellendülne, hogy a nemzetkárosító kivándorlás is bizonyára nagy mértékben csökkene, sürgeti, hogy mielőbb új kormány jöjjön, amely a január 26 ával inaugurált nemzeti politikát megvalósítsa. (Éljenezés a baloldalon.)

Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után Succiu János beszélt, kijelentve, hogy a nemzetiségek sohasem foglaltak állást 67 mellett és ha a választásoknál a népakarat érvényesült volna: ők a nemzeti vívmányok ellen nem foglaltak volna állást. A nemzetiségeknek nincsenek államellenes törekvései. A feliratot nem fogadja el, hanem csatlakozik Mihályi javaslatához.

Kaufmann Géza pártonkívüli Apponyi tegnapi beszédének hatása alatt elhatározta, hogy koalícióhoz csatlakozik. Leghelyesebb Apponyi beszéde után a vitát bezárni és a feliratot megszavazni. Ha a bécsi intrikák tovább folynak, akkor Magyarországon ledőlnek a pártszervezetek és egységes tábor fog küzdeni a függetlenségért. A feliratot elfogadja.

Ezzel az ülés véget ért. A vitát holnap folytatják és valószínűleg be is fejezik.

Musohito diszalbuma: Oyama diszkardja.

Budapest, május 10.

Megirtuk már, hogy Eötvös Károly vezeté ével tiztagu küldöttség indul Japánba, hogy diszalbumot nyújtson

át Muso-Hito japán császárnak és disz kardot az ő hadvezerének, Oyama marsallnak. A hír Budapesten is, de a külföldön is, ahova a sürgöny vagy telefon elvitte, örvedes feltűnést keltett. A szabadsággért hevülő összes nemzetek külső megnyilatkozása lesz majd Eötvösök hódolata a fölkelő nap birodalmának császára előtt.

A szervező-bizottság egyik tagja, aki azonban még óvja a nevét nyilvánosságtól, a követség-küldésről e történetet mondotta el:

Tán nincs ember Magyarországon aki nagyobb rajongással viseltetnék a japán nemzet hősiességét, mint Eötvös Károly. Ama naptól, amelyen a hadüzenet megtörtént, térképrajzokkal telt meg az »Abbazia« kerekasztala.

Eötvös magyarázza hallgatóinak a hadviselő csapatok elrendezkedését és Eötvös lángelméjéről tanuskodnak barátai, illetve környezete, hogy Eötvös megjövedölte a japánok győzelmét a Hun-tónál vivottat épp úgy, mint a mukdeniét. Az eszme, hogy hódolatot küldenek a japán vitézségnek, közvetlenül Port-Arthur bevétele után született meg. Nem készítették az eszmét se kis, se nagy bizottsággal. Megkezdték a gyűjtést szűk körben s néhány nap előtt, hogy egy ismert nevű budapesti bankára gyűjtés eredményéről elszámolt, kiderült, hogy bőven telik már ajándéokra. Azért is bőven, mert időközben egy magyar főúr, aki a mozgalomról tudomást szerzett, ősetől örökölt diszkardot ajánlott fel a bizottságnak eme szavakkal, hogy azt a legujabb kor világtörténete legnagyobb hősiességének Oyama marsallnak a kezébe adják. A mozgalomról tudomást szerzett Japánország bécsi és később londoni követsége és a londoni követség volt az, amely levélben értesítette Eötvös Károlyt, — hogy a japán császári kormány egyik gyors gőzöse, — amely julius harmadikán indul Liverpoolból, — szívesen vállalja a magyar követséget, ha a követség tagjainak a száma a tizet meg nem haladja. Ez az értesítés bontotta meg a titkot, mert nemcsak előbbre vitte, de valósággá érlelte a követség küldését. Immár a költségnek legjelentékenyebb része az utiköltség vált fölöslegessé.

Hogy kik lesznek a követség tagjai, azt még nem tudják.

Ma nyitnak valami irodafélét, ahol felvilágosítással szívesen szolgálnak mindenkinek.

Aki háromszor halt meg.

Egy kis faluban, Szentlőrinc-kátán történt, hogy egy öreg asszony hosszú betegeskedés után meghalt. A harangozó annak rendje és módja szerint kiállította róla a halotti bizonyítványt s másnap a rokonság összegyűlt, hogy a koporsó leszövezésénél jelen legyen. Mily nagy volt azonban rémületük, mikor a halottnak hitt asszony felült a koporsóban és bámulva nézett szét maga körül.

Ugyanez az asszony másodszor is meghalt s már a temetőbe is kikisérték. Mikor a sírhoz értek s a halott vivők a Szent Mihály lovát a földre tették, a koporsó valahogy félrebillent, mire a halott egyszerre dörömbölni és kiabálni kezdett:

— Eresszettek ki, vegyettek ki a koporsóból!

A félnélkül természetük rémülve futottak szét s csak messziről merték nézni, amint a fölta madt halottat kocsira tették és hazavitték. Az

esetnek persze gyorsan hire futott s még a szomszéd községekből is eljártak a kíváncsi emberek, hogy a különös asszonyt lássák.

Mikor harmadszor meghalt, alig merték eltemetni. Keltegették, dörzölték, vízzel locsolták, hátha fölta mad, de hasztalanul. S így végre eltemették.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Május 14, 15, 16. Országos vásár Szabadkan.

Május 21. A szabadkai gazdakör közgyűlése saját helyiségében.

Május 28. Hungversegy a főgimnáziumban.

— **Kinevezés.** Az igazságügy-miniszter szentiványi Jó Andor nyitri törvényszéki joggyakornok földinket a galgóczi kir. járásbirósághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **A bajai közgyűlés.** Baja város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartotta meg május havi közgyűlését Bezeredy István főispán elnökle alatt. A tárgyalás megkezdése előtt elnöklő főispán a földmivelügyi miniszter által kitüntetett Haksch Lajos és Iktics Sándor bajai lakosoknak, akik mint gazdasági cseledek huzamosabb időt töltöttek egy munkaadó szolgálatában, megfelelő ünnepélyességgel átnyújtotta a százszáz korona jutalmat és az elismerő okleveleket. A közgyűlés elhatározta, hogy Baján színházat épít a Bárány szálló telkére. Elhatározta továbbá a közgyűlés a tűzoltói intézmény fejlesztését és a közkórházi orvosok fizetésének 30 százalékkal való fölemelését.

— **Szabadka az orvosok vándorgyűlésén.** A magyar orvosok és természetvizsgálók tudvalevőleg ez idei vándorgyűlésüket Szegeden fogják megtartani. A vándorgyűlés központi választmányától ma a következő szövegű meghívó érkezett városunk közönségéhez: „Hálásan visszaemlékezve azon szíves és lelkes fogadtatásra, melyben vándorgyűlésünk a nemes város falai közt részeseült, van szerencsénk a f. évben Szegeden tartandó gyűlés meghívóját ide zárva azon tiszteletteljes kérelemmel megküldeni, hogy ezen gyűlésünkön magát képviseltetni kegyeskedjék. Az állandó központi választmány nevében Chyzer Kornél min. tanácsos, választmányi elnök.”

— **Városi iktatóból bankpénztárnok.** A városi tiszviselői kar egyik derék tagjának, Pfann Géza tanácsi iktatónak a fővárosi Hitelbank által városunkban létesített fiókinézet pénztárnoki állását ajánlották föl. A szép bizalmi állást — mint értesülünk — Pfann elfogadja és a városnál viselt hivataláról lemond.

— **A főter szépitése.** Egészségügyi és szépitési szempontból egyaránt fontos és érdekes munka folyik most a Szent István-téren. A Kossuth utcától a Deák-utcáig vonuló s a főteret átlószerűleg átszelő uttestet most borítják be keramittal. A munka, melyet az első magyar keramiagyár részvénytársaság végeztet, szinte hihetetlenül gyorsan folyik már néhány napja és egész csapat ember nézi az érdekes és serényen folyó munkát. A sárga, izléses alakú téglák lerakását egyik ilyen, a másik amolyan megjegyzéssel kíséri, de a szépséget mindenki elismeri. Különösen a gaz-

dák aggódnak lovaik miatt. «Sikos lesz télen, elcsusznak a lovaink.» Ez az aggodalom azonban nem egészen jogosult. A lovakat célszerűen kell megvasalni, ami más kövezeten is csak a ló elönyére válik és a baj el van kerülve. Ezt a kis aggodalmat ellensúlyozza a keramit kiváló tartóssága, szépsége és az a körülmény, hogy könnyen tisztán tartható. A munkát 10 nap alatt körülbelül be is fejezik.

— **A Rédl hagyaték leltározása.** Néhány nap előtt részletesen közöltük lapunkban a Rédl-örökösök megállapodását a hagyatékra vonatkozólag. Podmaniczky báró, az egyik örökös most a szabadkai városi hatósághoz fordult a hagyatéki leltár hivatalos felvétele végett. A hatóság a leltározás eszközzése végett dr. Krizse József h. aljegyzőt és két hites becsüst küldött ki, akik holnap fognak hozzá a több napot igénylő munkájukhoz.

— **Kath. legényegylet Bajmokon.** Bajmokon mult vasárnap délután nagy lelkesedés között megalakult a legujabb bácskai kath. legényegylet. A bajmoki iparos és kereskedő ifjuság mestereikkel és főnökeikkel mintegy százan megjelentek ezen várva-várt alakuláson. Nagy érdeklődés, éljenezés és tüntető lelkesedéssel folyt le a gyűlés, melynek végével Kuluncsics elnök megköszönve a nem várt általános érdeklődést, kitartásra buzdítva a nagyszámú ifjuságot, a pártoló iparosok és kereskeők további támogatását kérte.

— **Uj jegyző Regőcén.** Regőcén tegnapelőtt volt a jegyzőválasztás. Egyhangulag Hiel József bácskereszturi segédjegyző választott meg.

— **Majális.** A Széchenyi-téri elemi iskola tanítóka, holnapcsütörtökön, Kovács Antal tanító szőlőjében majális rendez.

— **Sztrájk az ujvidéki selyemfonóban.** Az ujvidéki állami selyemfonó-gyár bérlője be akart lépni munkásaival együtt az ottani betegsegítő-pénztárba. Ennek következtében, mivel a munkásoknak a törvény értelmében csekély összeggel hozzá kellett volna járulniok a pénztárba való befizetéshez, sztrájk tört ki a gyárban. A munkások a sztrájkra azt hozták föl ürügyül, hogy a gyári ivóvíz egészségtelen s hogy a munka is oly egészségtelen a gyárban, hogy a mostani tizenegy órás munkaidő helyett elég a tízórás munkaidő is. A munkások állításával szemben a budapesti kir. vegytani intézet, a mely évenként megvizsgálja az állami selyemfonók artézi kutjait konstata, hogy a víz kitűnő. A mi pedig a tízórás követelést illeti, teljesíthetetlen, mert Olaszországban még tizenegy óránál is tovább dolgoznak a selyemfonóban. A munka sem egészségtelen, mert a forró víztől származó gőzt gyorsan eltávolítják.

— **A keceli postaszekrényt megtalálták.** A szabadkai rendőrség által kiderített keceli postarablás ügyében ma tavirati értesítés jött rendőrségünkhöz, hogy az elásott postaszekrényt is a kérdéses — helyen megtalálták. A szekrényben 7500 korona készpénz volt, tehát az elrablott pénznek fele, a kár többi része is azonban megtérül mert az egyik főtettes Barna Mihály vagyona bőséges fedezetet nyújt. A vizsgálat most már kétségen fölül megállapította, hogy a rablást öreg Barna Mihály, György nevű fia és Beretvás József fegyházviselt egyén követtek

el. Ma délután László Géza alkaptány és Brestyánszky Miklós jegyző ismét visszautaztak Kecelre és a tetteseket is magukkal vitték. A helyszínén eszközlendő kihallgatások után a tetteseket át fogják kísérni a kalocsai kir. ügyészséghez, hol az eljárást ellenük tovább folytatni fogják.

— **Gyilkos anya.** Zentán egyik iparos a múlt héten felment a padlására, hogy a kertjében szükséges és tavaly felrakott drótkötelet hozza. Amint a kéménykabinba bepillantott, ott egy téli kendőt látott összegyűrve. Ügyet sem vetett rá, de mikor lement, feleségének szemrehányást tett, hogy miért dobják a kéménykabinba a téli kendőt. Erre felküldték a cselédet, hogy hozza le a kendőt onnan. Mikor a cseléd a kabinból kivette a kendőt, rettentés bűz áradt ki belőle. Kibontotta, s nagy megdöbbenéssel látta, hogy abban egy holt s már teljesen elrothadt csecsemő volt teteme van. Azonnal jelentést tett gazdájának a felfedezésről, mire lehozták, megvizsgálták a kendőt s abban a nem régen a házban hosszabb ideig szolgált Molnár Rozál cselédeány kendőjét ismerték fel. A vizsgálatot az ügyben most folytatják. A gyanu Molnár Rozál cselédeányra irányul, mert az ő kendőjében volt elrejtve a kis csecsemő hullája.

— **Agyonütötte a gerenda.** Mernyák Mihály topolyai lakos 67 éves ácsmester együtt dolgozott Fűtyű Péter szintén topolyai áccsal Bácsgyulafalván egy új épület tetőzetén s egy vastag gerendát igyekeztek a tetőzetre felhuzni; a gerendát valahogyan elszalasztották s Mernyákot oly szerencsétlenül érte annak egyik vége, hogy az nyomban meghalt.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Dékány Róza 21 hó, Oláh Antal 10 év, Vukovics Márk 16 nap, Varga Pálné Kápiszta Róza 67 év. Házasság: Zurányi János—Oláh Máriával. Eljegyzés: Csesznik János—Lórencz Máriával, Narancsik Antal—Besenyei Évával, Losonczy György—Balog Annával.

Versenyárgyalások a megyében.

A zental főgimnáziumi épület átalakítása már a közelben kezdetét veszi, mert Zenta város közgyűlése elrendelte, hogy a tanács a 168000 koronával előirányzott építési munkákra az árlejtést mielőbb tartsa meg.

Zombor, Zombor szab. kir. város tanácsa a város részére szükséges 640 köbméter tűzifa szállításának biztosítására f. é. június hó 5-én d. e. 10 órakor Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében zárt írásbeli és szóbeli árlejtést fog tartani; mely árlejtésre az érdeklődők meghívottnak. Az árlejtézők az egyes fanemekre külön-külön egy-egy árkot kötelesek kitenni. Az árlejtési feltételek a városi számvevőségnek betekintendők.

Baja. A baja ev. ref. egyház által a Deák Ferenc utcában levő templom mellett építendő bérház és tanító lak munkálatainak vállalatba adása céljából kitűzött árlejtés — a vállalkozók előtt tett azon kijelentéssel, hogy a beérkezett ajánlatok részben hiányosságuk, részben pedig túl magas áraik miatt elfogadhatók nem voltak — bizonytalan időre elhalasztatott.

Szeghegy. Szeghegyena 26586 korona 58 fillérrel előirányzott községi építési munkálatainak vállalatba adása végett f. é. május 5-én versenyárgyalás tartott. Ajánlatot tettek: Hegel Vilmos (Szeghegy), Guszek István (Ujvidék), Urbán Konrád (Óverbász), Weisz Máttyás (Cservenka), Kmeszet Jakab (Cservenka), Schmidt Lénárd (Ujverbász), Gárvanszky testvérek (B.-Szenttamás) és Klein Jakab (Ujverbász.) Fenti ajánlatok közül Guszek István ajánlata lett 25700 koronával elfogadva s jóváhagyás végett felsőbb helyre felterjesztve.

Ada. Ada község előjárósága a község belterületén levő 2 artézi kútnak furására versenyárgyalást tartott, a mikor is Zentai János zentai lakos a furási mélységre való tekintet nélkül folyóméterenkint 10 kor 75 fill. egységárral, Berger Adolf és társai adai lakosok 10 kor. 72 fillérrel, Pillis Sándor és társai adai lakosok 11 korona 98 fillérrel pályáztak. A község előjárósága Berger Adolf és Társai ajánlatát fogadta el.

Innen onnan.

Van nekünk egy jószívű órásunk, aki a szegény embernek ingyen is megreperálja az óráját. A napokban bent járt Szabadkán egy bácskai iparos, akinek az órája utközben megbomlott és sehogy sem bírta megindítani.

Épen a mi jószívű órásunk üzletébe botlott be. Előadta baját, s kérte, hogy javítaná meg rögvést az óráját. Amíg a javítás folyt, addig az iparos elpanaszolta szegénységét. Annyit panaszkodott, hogy az órásunk megszánta és a reperálásért nem fogadott el semmit.

De a hála a szegény vidéki iparos részéről nem maradhatott el. Kapott is ma egy köszönő névjegyet a szabadkai órás, melyen halálját a következőképen róta le a vidéki:

„A rombadölt óráim ingyeni kijavításáért Nagy a gyönyöröm. Köszönetemet esennel névjegyileg idomítom.“

TAVIRATOK

A háboru.

London, május 10. A „Daily Telegraph“ jelenti Toioból tegnapról: A vladivosztoki orosz hajóhad állapotáról a következő jelentések érkeztek ide: A Ruszija és a Gromoboj ismét kivannak javítva, a Bogatir azonban még hasznavehetetlen állapotban van. Azon kívül a vladivosztoki kikötőben kilenc torpedónaszád van, ugyszintén három torpedószázó építésére szolgáló anyag. Azt azonban nem tudni, hogy össze vannak-e állítva. Öt tenger alatt járó hajó építését befezték. A francia hajóhadat Anam partján vonják össze. Ez idő szerint 23 angol hadihajó van Hongkong előtt, Hivatalosan jelentik, hogy a Pescadores-szigeteket tíz mérföldnyi körben veszedelmes megközelíteni, mert a vizeken aknák uszkálnak.

Lemészárolt kerülő.

Nagyvárad május 10. Állati kegyetlenséggel végrehajtott emberölés történt Rippán. Jova Pável erdőkerülő tegnap virradóra vérbefagyva kezén lábán megcsontított testtel halva találták. A gyikosokat még nem sikerült kézrekeríteni, de min-

den jel arra mutat, hogy az éber kerülő bosszúból mérsárolták le. Azt hiszik, hogy Pop Ille és Bene Miklós a gyilkosok, a kiket a kerülő egy hét előtt vadorzás miatt megbotoztatott.

Sztrájkok mindefelé.

Reval, május 10. A városon kívül mintegy ezer gyármunkás gyűlést tartott, a melyen pétervári kiküldöttek is vettek részt. Elhatározták, hogy a májusi ünnepek alkalmából 3 napig sztrájkolnak és a gyárosokhoz ismételen követelésekkel fordulnak.

Limoges, május 10. A sztrájkoló munkások kik három nap óta ostromolták Beaulieu gyáros házát, hogy kiéheztetéssel kényszerítsék követeléseik teljesítésére, — tegnap harminc csendőr az ostromt abbahagyá-ára kényszerítette. A gyáros tárgyalni kezdett a munkásokkal.

Chicago, máj. 10. Az egész város építőtevékenységét komolyan akadályozza az a körülmény, hogy az Elevator-társulat kocsisai, melynek vasműraktáraiban körülbelül 25,000 ember foglalatostokodik, utasítást kaptak, hogy sztrájkba álljanak. Ma a sztrájkolók és a sztrájkörök ismét keményen összetűztek. A rendőrség csak éles lövéssel tudta a tömeget szétesztetni.

Nagy földrengés.

Bombay, máj. 10. (Reuter.) Banderabasz várost ápril 26-án heves földrengés pusztította. A város mögött mintegy 200 yardra lévő Kugadó hegy összedőlt és 50 embert maga alá temetett. A városban több torony és épület dőlt be. Délután öt földlökést észleltek. A lakosság kunyhókban lakik a városon kívül, mert a katasztrófa óta nap-nap után fordulnak elő földlökések. A Banderabasztól nyugatra lévő Szent Tom is szenvedett a földrengéstől.

TANUGY.

Tanári értekezlet. A szabadkai állami tanítónőképző intézetben tanári értekezlet volt, melyen a tanévzáró vizsgálatok sorrendjét állapították meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bicskázás Topolyán. Egyik topolyai kocsmahelyiségben ez év január 21-én több legény hangos mulatozást rendezett Természetesen csak rövid ideig tartott a békés hangulat amelyet első ízben Burda Mátyás zavart meg azzal, hogy szomszédját Turuc Ferencet kezdte ingerelni, lökdöste a poharát és kiöntötte a borát. Turuc ezért szidalmazni kezdte, mire Burda felugrott és arcul akarta ütni, de ellenfele megelőzte, a szomszéd asztalról egy nagy konyhakést kapott fel és háromszor feléje szurt. Az egyik szúrás Burda tüdejét érte, úgy hogy hosszú ideig élet-halál közt lebegett, sőt még most sem gyógyult ki teljesen. A bűnygyet ma tárgyalta a szabadkai kir. törvényszék Marián Miklós elnöke alatt. Turuc azzal védekezett, hogy önvédelemből követte el tettét, de ezt a ténykörményekből megállapítani nem lehetett, miért is a bíróság vádlottat súlyos testi sértés büntetésebe mondotta ki bűnösnek és ezért nyolc havi börtönbüntetésre ítélte.

Egy finom

Ia gyártmányu

Pianinó eladó.

Hol? Szivességéből közvetíti a kiadóhivatal.

Dr. Schmiéd G. főtörzsorvos és phisicus hires

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül **Török József** gyógyszer-tárában Budapest, Királyutca 17. kapható. — Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt üvegenként.

Önkéntes loárverés.

A bácsalmási vasut-állomástól mintegy három kilométernyire fekvő juliskaházi bérlet megszüntetése folytán **vasárnap, f. hó 21-én délelőtt 9 órakor** 221. tksz. **Filou 19** állami bérmen után nevelt

18 darab 1 éves

18 „ 2 „

5 „ 3 „ félvér csikó

valamint **több tenyészkanca szopós csikóval** együtt egy egyéb gazdasági felszerelés is kerül önkéntes nyilvános árverés alá.

Fenn jelzett napon a Szabadkáról 5 óra 48 perckor reggel, Bajáról 8 óra 24 perckor d. e. Bácsalmásra érkező vonatoknál kocsi fognak a t. c. vevők rendelkezésére állani.

SPORT.

Az országos ifjúsági tornaverseny előkészületeit már befejezték a kultuszminiszteriumban. A vidékről 102 intézet 3437 tanulóval vesz részt a versenyeken. És pedig 69 gymnasium, 16 főreál, 11 tanítóképző, 4 felső kereskedelmi és 2 polgári iskola. A Bácskából a következő helyekről jelentkeztek: a bajai főgymnasium 29 tanulóval, az újvidéki főgymnasium 34 tanulóval, a zombori főgymnasium 31 tanulóval, bajai tanítóképzőintézet 40 tanulóval. A főversenynek ez idén három része van: egy szabadgyakorlat, egy szer és egy népies gyakorlat. A díjazás a főversenynél akképen lesz, hogy a legnagyobb végeredményt elért csapat megkapja a királydíjat, a selyemzászlót, mely nekünk szabadkaiaknak nagy örömet okozott most öt éve, mikor főgymnasiumunk ifjúsága e kitüntető díjat valamenyi előtt elsőnek nyerte el.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

54.

Miközben tekintete a vendégek között kutatott, Wehlert ur belépett a terembe. A világi biztonságával mozgott a nagy urak között és miután tájékozta magát, a háziasszony felé irányította lépteit, hogy kötelességszerűleg bemutassa magát. A szokásos külsőségen csakhamar átestek. Anna, aki oly váratlanul látta viszont azt az idegent, akivel néhány nap előtt anyja fogadótermében találkozott, megijedt és gyorsan oldalt lépett. Wehlert nem vette ezt észre, hanem Miksához fordult és barátságos hangon kérte, lenne oly jó és mutatná be a kisasszonynak.

Miután ezt Miksa készségesen megtette, s az estélyről s a nap eseményeiről társalogtak, miközben több vendég csoportosult köréjük, váratlanul Wittgensteinné hangja csendült meg:

— Oh! Baum ur, a leányom nyelvmestere.

Ezt oly hangosan és élesen mondta, hogy a körülállók akaratlanul is figyelmesek lettek. Dacára a bizonytalan helyzetnek, melyben Wittgensteinné volt, az ellenszenv a fiatal emberrel szemben ismét oly élénk lett a bensejében, hogy nem tudott fölötte uralkodni.

Wehlert és Miksa majdnem egy időben fordultak meg Wittgensteinné szavaira, Baum Emil előttük állt, megilletődve és félénken nem tudva miképen viselkedjék a különös fogadtatás után.

— Wehlert ur, kérem a karját, szólalt meg a ház urnője s Wehlert karján gunyos arckifejezéssel távozott a körből. Wehlert roszkedvűen nézett maga elé.

— Mire való volt épen ma ez a jelenet? kérde suttogva Wittgensteinnétől. Gondolja meg, hogy minő könnyen kellemetlenségek származhatnak ebből ránk nézve.

Meinert Miksa, akit nagynénje kihívó magaviselete felbátorított, szemüvegén át méregette tekintetével a meglepett Emilt. Egy darabig feltűnően tette ezt, azután vállát vonogatva és gunyosan mosolyogva távozott. Anna elpirult tanítójának ilyen fogadtatására és még nagyobb zavarában volt, mint a maga körül segélyt kereső Baum Emil. Nem tudta hogyan mentse ki kellemetlen helyzetéből. Félig gyermek, félig nő mély részvétet érzett ugyan a mélyen megsértett fiatal ember iránt, aki rövid időn belül oly közel férközött a szívéhez de a gyermeki félelem még nem hagyta el és nem volt képes komolyan fellépni.

Már kétértelmű suttogás hallatszott a körülállók között; a fiatal emberre sértő kíváncsisággal tekintettek; a helyzete egyre kellemetlenebb lett. Végre segély közeledett.

Wittgenstein, a bűnügyi tanácsos kíséretében a terembe lépett. Figyelmével nézte végig a jelenetet és homlokán sötét ráncok képződtek vendégének gyötörtetését látva. Látta azt is, amint felesége a gonosztevőnek nyújtotta karját, aki egy nemesi név örve alatt tolakodott be a házába. Izgatottan sugott néhány szót a bűnügyi tanácsosnak s együtt siettek, nem is ügyelve a körülállók üdvözlésére, azon helyre, ahol Baum Emil még mindig a legnagyobb zavarában állt.

— Legyen üdvözölve, szólt a ház ura komoly hangon, de oly hangosan, hogy a körülállók is meghallhatták. Szívüdvözlöm a házában. Kérem tekintse házamat otthonának.

Az előbbi és a mostani fogadtatás közötti különbség anyira meglepte a fiatal embert, hogy azonnal nem is talált illő feleletet. Zavarban, félénken tekintett a két férfire.

— A sógorom, Meinert bűnügyi tanácsos, Baum Emil, folytatta Wittgenstein egymásnak bemutatva a két férfit.

— Annak a tiszteletreméltó embernek a fia, akiről tegnap beszélgettünk, szólt azután a bűnügyi tanácsoshoz, minden szót hangsúlyozva.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Tiszta és jó
csomagolópapir
lapunk nyomdájában
különként is kapható.

9305/905. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező, a városi raktárban elhelyezett régi tárgyak u. m. ajtók, ablakok, 1 közönséges kocsis, petroleum hordók, vasneműek, székek, fürdő kádak, létra, lámpák, eszterházi kocsis, továbbá több rakás rőzse és nyártörzsfa f. évi május hó 13-án d. u. 3 órakor a helyszínén árverés útján el fog adatni.

Kelt Szabadkán, 1905. évi május hó 9-én.

A városi tanács.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, az Egressy-utcában levő jó hírnevű

huscsarnokomat

május hóban

Wesselényi-utca, Dr. Békeffy Gyula ur házába

(a polgári leányiskolával szemben) helyezem át.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok tisztelettel

Schlesinger Ferenc
mészáros.

Minden
üzlet ember
gazdag

szerencsés lehet,

ha az üzletének reklámot csinál és azokat ki-dek és Hamburger világyerőre berendezett könyvnyomdájában készített.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkkel 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Pénztárnoknő felvétetik egy helybeli nagyobb üzletben magyar, német és bunyevác nyelv ismerete megkívánatik. Ovadékképesek előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalba.

Antikvárium Könyv-, papir-, zeneműkereskedés és kölcsönkönyvtár van Szabadkán a gymnasiumma szemben. Az Antikváriumba remek képes levelezőlapok darabja 1 kr. Kölcsönkönyvtárának havi 30 kr. a díja. Cigaretta papir 100 drk-os dobozokban csak 9 kr., legfontosabb csak 11 kr. Használt könyveket zeneműveket vesz. Levélpapírok, emlékkönyvek, képes könyvek, imakönyvek stb. Bámulatos olcsón lehet venni az Antikváriumban Szabadkán.

Házvezetőnői állást keres egy idősebb nő. Cim a kiadóhivatalban.

Bicikli eladás Jó karban levő biciklimet eladni szándékozom tudakozódni: Csernovits-utca 386 szám.

Raktár kiárusítás minden elfogadható árban Kész női ruha, blous, alsó szoknya, gyermek ruha, női ing stb. VI. Deák-utca Dr. Szilassi házában a teljes berendezés eladó.

Kiadó lakás.

A Bercsényi és Katona utca sarkán egy üzlet helyiség két szobával és a hozzátartozó helyiségekkel 1905. évi augusztus 1-ére

kiadó

ugyanott két szobás lakás a hozzá tartozó helyiségekkel 1905 évi augusztus 1-ére kiadó.

Bővebb értesítés a fenti házában vagy a tulajdonosnál VI. kőr Odor utca 116. sz.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. megrendelőimet, hogy helyben, Wesselényi-utcában, »Nemzeti Casino« helyiségében

Hadnagy és Tilli

cég alatt fennálló

férfi-szabó
üzletből

mai naptól Hadnagy István ur kilépett és azt Balogh-féle házába áthelyezve, saját neven tovább fogom vezetni.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Tilli Ádám.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű
Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Óvakodjunk tehát hatáskülföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszerháza;
Kapható Szabadkán: Katona Ágoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű
Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendelleniséget, megszüntet gyomor- és hasgöresőt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!